

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 3” ประจำปี 2562

วันศุกร์ที่ 31 พฤษภาคม 2562

ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

1. ชื่อบทความ : สื่อบทการส่งเสริมการทำสวนครัวปลอดสารพิษในโรงเรียนประถมศึกษา

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓	}	- ผู้เขียน ชัดเจน สื่อบทการส่งเสริม
2. Abstract	✓		- เนื้อหาสั้น ๆ ชัดเจน
3. บทนำ			- คำนำดี ดูน่าสนใจ สื่อบทการส่งเสริมการทำสวนครัวปลอดสารพิษในโรงเรียนประถมศึกษา
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓		Abstract ชัดเจน สื่อบทการส่งเสริม
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	✓		ไม่จำเป็นต่อตัวเล่มงานวิจัย
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓		- จากที่มีอยู่เดิมของการศึกษาที่มีอยู่แล้ว - เครื่องมือการวิจัยที่ดี ข้อ 1 ข้อ 2 - เขียนการทดลองอย่างละเอียด
7. ผลการวิจัย	✓		- ข้อสรุป การศึกษาครอบคลุมข้อมูล ทบทวน ข้อมูลก่อนการทดลองและข้อมูลผลการวิจัย ตรงตามวัตถุประสงค์
8. สรุปผลการวิจัย	✓		
9. อภิปรายผล	✓		
10. ข้อเสนอแนะ	✓		- ข้อสรุป ข้อเสนอแนะ การศึกษาที่มีอยู่แล้ว การวิจัยที่ดี ข้อ 1 ข้อ 2
11. เอกสารอ้างอิง	✓		
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓		
13. ความถูกต้องตามรูปแบบ (Template)	✓		

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์โดยไม่ต้องแก้ไข
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปบริบทชุมชนด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดำเนินการจัดทำดัชนีข้อมูลในแต่ละเนื้อหา หรือประเด็นเดียวกันให้อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันจัดทำข้อมูลสรุปชั่วคราว และกำจัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหาของการวิจัย 2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของชุมชน ความรู้ความเข้าใจ และความต้องการในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยนำข้อมูลที่มาเขียนอภิปรายตามลักษณะของข้อมูล ดำเนินการเรียบเรียง บรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่าผู้แทนชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก มีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไป และอาศัยอยู่ในชุมชนมาตั้งแต่เกิด ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเข้าถึง ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัยตามลำดับ

คำสำคัญ : ส่งเสริมการท่องเที่ยว, ชุมชน

Abstract

The present study entitled "The Potential for Promoting Ecotourism of the Communities in Phetchabun Province" aimed 1) to explore the general context of the communities in terms of ecotourism in Phetchabun province, 2) to discover the potential for promoting ecotourism of the communities in Phetchabun province, and 3) to find out recommendations and developments of ecotourism of the communities in Phetchabun province.

In addition, the methodology was classified into 2 procedures: 1) the study used frequency, mean, standard deviation to analyze the data from the questionnaire; indexing information in each content or the same issue to be in the same category, making temporary summaries, and eliminating any irrelevant data to the content of the research, and 2) analyzing the data from the interview about the general context of the communities,

knowledge and understanding, and need for community development to be an ecotourism destination was described and discussed according to the nature of the data and complied through descriptive discussion.

The research found that the majority of the community representatives were female, most of them were between 41-50 years old, obtained an elementary education, and worked on farm, earned more than 10,001 baht, and lived in the community since birth. Moreover, the potential for promoting ecotourism of the communities in Phetchabun province leveled high in overall. When considering each aspect, it was found all aspects were high on average-Accessibility, Attractiveness, the Ability to Accommodate Tourists, Facilities, and Security, respectively.

Keyword : promote tourism ,Communities

บทนำ

การท่องเที่ยวในปัจจุบันมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเศรษฐกิจและรายได้จากนักท่องเที่ยวประชากรที่เพิ่มขึ้นยิ่งทำให้ความต้องการในการเดินทางเพิ่มขึ้น ประกอบกับเศรษฐกิจของประเทศ มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีรายได้และเวลาว่างมากขึ้น การเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ และการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเข้าถึงนักท่องเที่ยวทำให้เกิดความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ทั้งการเดินทาง การติดต่อสื่อสาร ความปลอดภัย ทำให้เพิ่มความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

แหล่งท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงสถานที่ๆ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสถานที่ๆ มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจปรากฏในลักษณะรูปธรรม ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก หรืออาจปรากฏในลักษณะนามธรรมที่ไม่สามารถจับต้องได้แต่สัมผัสได้ด้วยความรู้สึก เช่น ภาษา การละเล่น การแต่งกาย ภูมิปัญญาท้องถิ่น(บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548)

จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับสูงมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ความน่าดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้กำลังได้รับความสนใจอย่างมากโดยเฉพาะรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่แสวงหากิจกรรมให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น อันเป็นประสบการณ์จากการเรียนรู้ รับรู้ เป็นนักท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ เป็นผู้สนใจใฝ่รู้ ถือว่าการเรียนรู้เป็นการสร้างคุณภาพชีวิตให้กับตน สนใจหาความรู้ทั้งธรรมชาติ

ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตของชุมชน มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าเขาในรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ที่มีหลักการให้ความรู้และ การสื่อความหมาย เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มเล็กเพื่อลดผลกระทบที่เกิด
ขึ้นกับธรรมชาติ ก่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น โดยชุมชนร่วมจัดการ และได้รับผลประโยชน์คือรายได้จากการ
ท่องเที่ยวอย่างเสมอภาค และกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรการท่องเที่ยว
ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องย้อมรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของป่าเขาไว้ได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัด
เพชรบูรณ์ ขึ้น เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน เนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์มีแหล่งท่องเที่ยว
ที่หลากหลายและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวหากคนในชุมชนได้รับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะ
ช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งต่อการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปบริบทชุมชนด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

สมมติฐานการวิจัย

ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ศึกษา
ได้นำแนวทางในการศึกษาจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางสร้างกรอบแนวคิด และสร้าง
เครื่องมือในการศึกษา โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้
คือ แบบสอบถาม ประเด็นการสัมภาษณ์และประเด็นการสังเกต ใช้แบบสอบถามผู้แทนชุมชนจำนวน 70 คน
และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 30 คน และผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามด้วยคำถามเดียวกัน
และจดบันทึกการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไปบริบทชุมชนด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนศักยภาพ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ที่มุ่งศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เพื่อหาแนวทางจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การวิจัยครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลหลัก ในประเด็นการศึกษา คือผู้แทนชุมชน

1) ตัวผู้วิจัย ทำหน้าที่เป็นผู้สังเกต ตั้งคำถาม จดบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดขั้นตอนการศึกษาสภาพการณ์การท่องเที่ยว ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ผู้ศึกษาได้พูดคุยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้งนี้ตัวผู้วิจัยได้ยึดหลักการที่เป็นกลาง คือ มุ่งพิจารณาและวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทั้งจากมุมมองของคนภายนอกชุมชน และมุมมองของคนภายในชุมชนโดยมิได้เอากฎเกณฑ์ของผู้ศึกษาและกฎเกณฑ์ของทฤษฎีเข้าไปตัดสิน หากแต่ผู้ศึกษาได้ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รู้ และสมาชิกของชุมชน

2) การใช้แบบสอบถาม เป็นการศึกษเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ การเข้าถึง สิ่งดึงดูดใจความปลอดภัยสิ่งอำนวยความสะดวกและความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการศึกษาเชิงคุณภาพ

3) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยได้ใช้การกำหนดหัวข้อสำหรับการสอบถาม พูดคุยกับผู้ให้ข้อมูลไว้อย่างกว้าง ๆ และสามารถที่จะสัมภาษณ์เจาะลึก ได้ทันทีเมื่อปรากฏ รายละเอียดของข้อมูลที่น่าสนใจ ได้แก่ สภาพทั่วไปของชุมชน ความรู้ความเข้าใจ และความต้องการในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากกลุ่มชุมชนด้วยตนเอง และผู้วิจัยได้อบรมผู้ช่วยผู้วิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนในทุกๆด้าน ผู้วิจัยจึงรวบรวม ข้อมูลทั้ง 2 ประเภท

1) ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลภาคสนาม เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสัมภาษณ์

2) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารต่างๆ และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ รายงานการวิจัย และสถิติข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลจากห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยครั้งนี้ และอ้างอิงในการเขียนรายงานการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ โดยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาทำการตรวจสอบหาความ
สมบูรณ์ของแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย มีขั้นตอนในการประมวลผล
และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแบบสอบถาม โดย ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	น้อยที่สุด

3) ดำเนินการจัดทำดัชนีข้อมูลในแต่ละเนื้อหา หรือประเด็นเดียวกันให้อยู่ในหมวดหมู่
เดียวกัน

4) จัดทำข้อมูลสรุปชั่วคราว และกำจัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการวิจัย

5) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของชุมชน ความรู้ความเข้าใจ
และความต้องการในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ โดยนำข้อมูลที่มาเขียนอภิปรายตาม
ลักษณะของข้อมูล ดำเนินการเรียบเรียง บรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการนำเสนอผลของการศึกษาเรื่องศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน
จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยข้อแบบคำถามวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ โดยใช้
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประเด็นการสัมภาษณ์และประเด็นการสังเกต ใช้
แบบสอบถามผู้แทนชุมชนจำนวน 70 คน และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 30 คน เพื่อให้ทราบ
ถึงสภาพทั่วไปไปบริบทชุมชนด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของชุมชน
ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของชุมชนซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แสดงข้อมูลคุณลักษณะทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีอายุระหว่าง
41-50 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรกรรม ส่วนใหญ่มี
รายได้ 10,001 บาทขึ้นไป และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมาตั้งแต่เกิด

ส่วนที่ 2 ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

ระดับศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกโดยภาพรวม
และรายด้าน ดังนี้

ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านการเข้าถึง	3.84	0.65	มาก	1
ด้านสิ่งดึงดูดใจ	3.70	0.81	มาก	2
ด้านความปลอดภัย	3.33	0.72	ปานกลาง	5
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.39	0.79	ปานกลาง	4
ด้านความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว	3.66	0.69	มาก	3
รวม	3.58	0.73	มาก	

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมเสวนาในโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน ที่จัดขึ้น
ภายใต้งานวิจัย โดยผู้เข้าร่วมเสวนา จำนวน 30 คน ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และผู้วิจัยได้สรุปวิเคราะห์
ข้อมูล ได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจบริบทของชุมชน

1.1 ชุมชนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา
อาชีพหลักคือเกษตรกร รายได้ส่วนใหญ่ 10,001 บาทขึ้นไป และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมาตั้งแต่เกิด

1.2 สถานภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจสมัยก่อนมีการปรึกษากับผู้นำชุมชนในการจัดแหล่ง
ท่องเที่ยวและส่งเสริมในส่วนที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แต่ขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการ

1.3 การจัดฝึกอบรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้แก่ชุมชนก็ถือว่าเป็นจุดหนึ่งที่จะช่วยให้ชุมชนรู้
และดำรงชีวิตประจำวันให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงการดำรงชีวิตประจำวันที่แท้จริง เพราะเชื่อว่านักท่องเที่ยว
น่าจะมีความประทับใจมากกว่าที่จะเห็นการจัดฉากเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว

1.4 การที่นักท่องเที่ยวเห็นความเป็นอยู่ของชุมชนจริงๆ นักท่องเที่ยวจะจดจำวิถีชีวิตของ
คนในชุมชน รวมถึงการบริการต้อนรับด้วยความจริงใจ ถ่ายทอดแสดงจุดเด่นของชุมชนให้นักท่องเที่ยวเห็น
และสร้างกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสได้ทำร่วมกับชุมชน จะทำให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

1.5 ประเด็นที่สำคัญที่ชุมชนต้องการคือ การจัดฝึกอบรมมัคคุเทศน์อธิบายเกี่ยวกับชุมชน
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจและรักปารักษาสิ่งแวดล้อม

1.6 ไม่ควรขายสินค้าเกินราคา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวและช่วยเสริม
ทางด้านเศรษฐกิจในชุมชน อันเกิดจากบริบทของชุมชนเอง

2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

2.1 การศึกษาดูงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นเพื่อนำมาพัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยวของชุมชน

2.2 ปลุกป่าทดแทนบำรุงรักษาป่า โดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนรักษาป่า

2.3 สำรวจเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของป่าไม้เพื่อการต่อยอดสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มเติม

2.4 ส่งเสริมให้ชุมชนได้ใช้วิถีชีวิตของชุมชนว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร ประกอบอาชีพอะไร เพื่อให้นักท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมเดิม

2.5 ประชุมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าให้กับชุมชน เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อยอดให้นักท่องเที่ยวเกิดการรักษา เช่น ไม่ทิ้งขยะพลาสติก ขวดแก้วข้างทางเป็นต้น

2.6 ใช้ทรัพยากรควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องบำรุงรักษาทรัพยากรและระบบนิเวศควบคู่กันไป โดยพัฒนาคนในชุมชนให้รู้จักคุณค่าของทรัพยากรในชุมชน

2.7 ส่งเสริมการใช้ोनทรัพยากรมากกว่าเคมี ในเกษตรของชุมชน

2.8 ปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นพืชผักทางการเกษตรหมุนเวียนตลอดทั้งปี

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

3.1 ผู้นำชุมชนเข้าร่วมการอบรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยพาคคนในชุมชนเข้าร่วมด้วย เพื่อความเข้าใจและมีความรู้ทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจะได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

3.2 ชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล รู้และเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ก็ควรจัดเจ้าหน้าที่หรือผู้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมาให้ความรู้ในชุมชนเพิ่มเติม

3.3 เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แหล่งท่องเที่ยวอื่นด้วย เพื่อเปิดกว้างโลกทัศน์ใหม่ๆ

3.4 มีการจัดฝึกอบรมและลงพื้นที่จริงเพื่อสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว

3.5 จัดให้มีมัคคุเทศน์นำทางนักท่องเที่ยว หรืออธิบายแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างวัฒนธรรมอันดีแก่นักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

1. ชุมชนควรพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ในชุมชนเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและเพิ่มรายได้ในชุมชน รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างพอเพียงเพื่อความยั่งยืน

2. ชุมชนควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึงทุกสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา และการสื่อสารต่างๆ

3. ชุมชนควมพัฒนาแหล่งรวมพืชหรือสัตว์ที่มีลักษณะโดดเด่น หายาก ใกล้สูญพันธุ์ หรือมีจำนวนมาก

4. ชุมชนควรอนุรักษ์รักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศให้อยู่ตามสภาพเป็นอยู่เพื่อ ความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

5. ชุมชนควรมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้ทั่วถึงทุกจุดของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยวเวลาเกิดอุบัติเหตุ
6. ชุมชนควรพัฒนาพื้นที่จอดรถให้เพียงพอสำหรับรองรับจำนวนรถที่เข้ามา โดยเฉพาะช่วงวันหยุดยาวหรือเทศกาล
7. ชุมชนควรพัฒนาการมีัคคุเทศก์ประจำท้องถิ่นเพื่ออธิบายประจำจุดต่างๆของสถานที่ท่องเที่ยว
8. ชุมชนควรมีกฎระเบียบข้อจำกัดของจำนวนนักท่องเที่ยว ในสถานที่แต่ละแห่ง รวมถึงเส้นทาง ระยะเวลาในการเข้าชมเพื่อลดการแออัดในบางจุดที่นักท่องเที่ยวมาก

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัย เรื่องศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แสดงข้อมูลคุณลักษณะทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรกรรม ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไป และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมาตั้งแต่เกิด

2. ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์

ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเข้าถึงด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมเสวนาในโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน ที่จัดขึ้นภายใต้งานวิจัย โดยผู้เข้าร่วมเสวนา จำนวน 30 คน ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และผู้วิจัยได้สรุปวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจบริบทของชุมชน

ชุมชนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาอาชีวศึกษาหลักคือเกษตรกร รายได้ส่วนใหญ่ 10,001 บาทขึ้นไป และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมาตั้งแต่เกิด สถานภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจสมัยก่อนมีการปรึกษากับผู้นำชุมชนในการจัดแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมในส่วนที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แต่ขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการ การจัดฝึกอบรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้แก่ชุมชนก็ถือว่าเป็นจุดหนึ่งที่ช่วยให้ชุมชนรู้และดำรงชีวิตประจำวันให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงการดำรงชีวิตประจำวันที่แท้จริง เพราะเชื่อว่านักท่องเที่ยวจะมีความประทับใจมากกว่าที่จะเห็นการจัดฉากเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว การที่นักท่องเที่ยวเห็นความเป็นอยู่ของชุมชนจริงๆ นักท่องเที่ยวจะจดจำวิถีชีวิตของคน

ในชุมชน รวมถึงการบริการต้อนรับด้วยความจริงใจ ถ่ายทอดแสดงจุดเด่นของชุมชนให้นักท่องเที่ยวเห็นและสร้างกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสได้ทำร่วมกับชุมชน จะทำให้เกิดความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ประเด็นที่สำคัญที่ชุมชนต้องการคือ การจัดฝึกอบรมมัคคุเทศน์อธิบายเกี่ยวกับชุมชนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจและรักปารักษาสิ่งแวดล้อม ไม่ควรขายสินค้าเกินราคา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวและช่วยเสริมด้านเศรษฐกิจในชุมชน อันเกิดจากบริบทของชุมชนเอง

2. ความต้องการในการพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

การศึกษาดูงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นเพื่อนำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ปลุกป่าทดแทนบำรุงรักษาป่า โดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนรักษาป่า สำรวจเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวกับเจ้าหน้าที่ของป่าไม้เพื่อการต่อยอดสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มเติม ส่งเสริมให้ชุมชนได้ใช้วิถีชีวิตของชุมชนว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร ประกอบอาชีพอะไร เพื่อให้นักท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมเดิม ประชุมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าให้กับชุมชน เพื่อสร้างจิตสำนึกต่อยอดให้นักท่องเที่ยวเกิดการรักป่า เช่น ไม่ทิ้งขยะพลาสติก ขวดแก้วข้างทางเป็นต้น ใช้ทรัพยากรควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องบำรุงรักษาทรัพยากรและระบบนิเวศควบคู่กันไป โดยพัฒนาคนในชุมชนให้รู้จักคุณค่าของทรัพยากรในชุมชน ส่งเสริมการใช้อินทรีย์มากกว่าเคมี ในเกษตรของชุมชน ปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อให้เกษตรกรได้เห็นพืชผักทางการเกษตรหมุนเวียนตลอดทั้งปี

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

ผู้นำชุมชนเข้าร่วมการอบรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยพาคนในชุมชนเข้าร่วมด้วยเพื่อความเข้าใจและมีความรู้ทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจะได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล รู้และเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ก็ควรจัดเจ้าหน้าที่หรือผู้ประสานงานตรงเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมาให้ความรู้ในชุมชนเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แหล่งท่องเที่ยวอื่นด้วย เพื่อเปิดกว้างโลกทัศน์ใหม่ๆ มีการจัดฝึกอบรมและลงพื้นที่จริงเพื่อสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว จัดให้มีมัคคุเทศน์นำทางนักท่องเที่ยว หรืออธิบายแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างวัฒนธรรมอันดีแก่นักท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ วัตถุประสงค์เพื่อให้ศึกษาสภาพทั่วไปบริบทชุมชนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนและข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

ศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ สุวรรณภักดี (2547) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง พบว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนิรันดร์ กุลทันทน์, ถวิล แสนตรง และสุนทร เทศสวัสดิ์วงศ์ (2550) ทำการศึกษาเรื่องโครงการพัฒนายุทยานอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในเขตอีสานใต้ ผลการศึกษาพบว่า อุทยานแห่งชาติในเขตอีสานใต้ 9 แห่ง วนอุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 4 แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ 6 จังหวัด ในด้าน

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าในภาพรวมจัดอยู่ในระดับมีศักยภาพมาก ทั้งด้านกิจกรรมท่องเที่ยว การคมนาคมเข้าแหล่งท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย

การส่งเสริมศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ ควรพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน เช่น ความสะดวกปลอดภัยในการเดินทางรวมถึงพัฒนาเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวโดยการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ป้ายสัญญาณไฟ และป้ายสัญลักษณ์เตือนทั่วไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ วิรัชยา บุญไตร (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหาดบึงเกลือ พบว่า แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหาดบึงเกลือควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย เช่น พัฒนาโครงการก่อสร้างถนนลาดยางเพื่อเชื่อมต่อเส้นทางทุกเส้นทางพร้อมมีสัญลักษณ์และป้ายบอกทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับ ชลธิศ เสาก้าว (2558) ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านการคมนาคมขนส่ง ควรมีการสำรวจความต้องการของประชาชนในชุมชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในส่วนของการพัฒนาชุมชนให้มีความโดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น ของที่ระลึกที่สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ซึ่งแสดงความโดดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ผ่านลวดลายผ้า ภาพเขียนบนเสื้อและกระเป๋าผ้า สอดคล้องกับบงกช สุทัศน์ ณ อยุธยาและคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสินค้าหัตถกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านถวายเป็นชุมชน พบว่า ควรพัฒนาสินค้าหัตถกรรม เช่น สินค้าไม้แกะสลักและสินค้าของที่ระลึกที่สร้างรายได้หลักให้แก่ชุมชนซึ่งมีความโดดเด่นด้วยการนำภูมิปัญญาพื้นบ้านอย่างการจัดจรรย์สานนำมาผสมผสานกับแนวความคิดสร้างสรรค์เกิดเป็นผลงานแบบใหม่และได้รับการตอบรับดีจากนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวมีบริการร้านอาหารที่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและสะอาดถูกสุขอนามัยสอดคล้องกับเบญจมาภรณ์ ชำนาญญา (2561) ได้นำเสนอในบทความวิชาการ เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอาหาร : ศักยภาพและความได้เปรียบของประเทศไทย พบว่า มิติอาหารในแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวและเกิดการบริโภคอาหาร ซึ่งมีปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนผสมของอาหาร เครื่องปรุง เครื่องเทศ รวมถึงด้านสภาพแวดล้อมการบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางและบริโภคอาหารในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ชุมชนควรพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ในชุมชนเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและเพิ่มรายได้ในชุมชน รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างพอเพียงเพื่อความยั่งยืน ชุมชนควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึงทุกสถานที่ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา และการสื่อสารต่างๆ ชุมชนควมนำแหล่งรวมพืชหรือสัตว์ที่มีลักษณะโดดเด่น หายาก ใกล้สูญพันธุ์ หรือมีจำนวนมาก ชุมชนควรอนุรักษ์รักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศให้อยู่ตามกายภาพเป็นอยู่เพื่อความสมดุลของธรรมชาติ ชุมชนควรมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้ทั่วถึงทุกจุดของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยวเวลาเกิดอุบัติเหตุ ชุมชนควรพัฒนาพื้นที่จอดรถให้เพียงพอสำหรับรองรับจำนวนรถที่เข้ามา โดยเฉพาะช่วงวันหยุดยาวหรือเทศกาล ชุมชนควรพัฒนาการมีมัคคุเทศก์ประจำท้องถิ่นเพื่ออธิบายประจำจุดต่างๆของสถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนควรมี

11/11/62
เชษฐา
ในทพ
ป.5
แฉิม
ดงมา

กฎระเบียบข้อจำกัดของจำนวนนักท่องเที่ยว ในสถานที่แต่ละแห่ง รวมถึงเส้นทาง ระยะเวลาในการเข้าชมเพื่อลดการแออัดในบางจุดที่นักท่องเที่ยวมาก

เอกสารอ้างอิง

- ชลธิศเสกแก้วและคณะ.(2558). แนวทางพัฒนาการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลในจังหวัดกำแพงเพชร. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 2.วันที่ 22 ธันวาคม 2558 ณ หอประชุมที่ปิงกรัสมิโฮติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. หน้า 279 – 290.
- บงกช สุทัศน์ ณ อยุธยาและคณะ. (2561). การพัฒนาสินค้าหัตถกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้านถวายโดยชุมชน. วารสารธรรมศาสตร์. ปีที่ 37 ฉบับที่ 1. หน้า 125– 148.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.(2548).การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน.กรุงเทพฯ: บริษัท เพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด
- เบญจมาภรณ์ ชำนาญฉา. (2561). การท่องเที่ยวเชิงอาหาร: ศักยภาพและความสำเร็จเปรียบของประเทศไทยวารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.ปีที่ 24 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561. หน้า 103 – 116.
- วรวิทย์ สุวรรณภักดี. (2547). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง. ปรินญาพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรัชยา บุญไตร และคุณ โทษณ์. (2554). การพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหาดบึงเกลือ. วารสารการบริหารงานท้องถิ่น. ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม – กันยายน)
- นิรันดร์ กุลทำนันท์, ถวิล แสนตรง และสุนทร เทศสวัสดิ์วงศ์ (2550). โครงการพัฒนามวนอุทยานอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในเขตอีสานใต้. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.